МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ТВАРИННИЦТВА ТА ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ

ТВАРИННИЦТВО ТА ВОДНІ БІОРЕСУРСИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 105-річчю факультету
тваринництва та водних біоресурсів

7–8 жовтня 2026 року

Київ 2026

ISBN 978-617-8962-18-0 (Print)

УДК 636:639.2:338.4:504
Т – 28

Про збірник

У збірнику представлено тези доповідей, присвячені актуальним проблемам і перспективам розвитку тваринництва та водних біоресурсів. Висвітлено результати експериментальних досліджень, оглядово-аналітичні й теоретичні напрацювання, інноваційні технології та практичний досвід у сферах тваринництва, аквакультури, генетики, селекції, годівлі тварин, виробництва і переробки продукції АПК, раціонального використання природних ресурсів та охорони довкілля.

Наукові праці згруповані за такими тематичними напрямами:

- Секція 1. Аквакультура
- Секція 2. Генетика, розведення та біотехнологія тварин
- Секція 3. Гідробіологія та іхтіологія
- Секція 4. Годівля тварин та технологія кормів
- Секція 5. Довкілля та екологічні проблеми
- Секція 6. Інноваційні технології переробки продовольчої сировини, якості і безпеки продукції АПК
- Секція 7. Технології виробництва продукції тваринництва

Матеріали подано у вигляді тез доповідей, що мають проблемно-постановчий, оглядовий, аналітичний, теоретичний, узагальнювальний, експериментальний та методичний характер.

До авторського колективу входять здобувачі вищої освіти, аспіранти, докторанти, науково-педагогічні працівники закладів вищої освіти, а також наукові співробітники дослідницьких установ.

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ ПОДАНО В АВТОРСЬКІЙ РЕДАКЦІЇ.
Відповідальність за зміст і оформлення матеріалів несуть автори.

Т – 28 Тваринництво та водні біоресурси в умовах сучасних трансформацій : зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 105-річчю ф-ту тваринництва та водних біоресурсів (Київ, 2026 р.) / Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ : НУБіП України, 2026. 342 с.

Відповідальні за випуск: *Кононенко Р. В., Уманець Д. П. Пітера В. О.*

© Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2026

Київ 2026

ISBN 978-617-8962-18-0 (Print)

UDC 636:639.2:338.4:504
A598

About the Proceedings

This volume presents conference abstracts addressing current issues and prospects for the development of animal husbandry and aquatic bioresources. It covers experimental research findings, review and analytical studies, theoretical contributions, innovative technologies, and practical experience in animal husbandry, aquaculture, animal genetics, breeding, feeding, agricultural production and processing, sustainable use of natural resources, and environmental protection.

The scientific contributions are organized into the following thematic sections:

- Section 1. Aquaculture
- Section 2. Animal Genetics, Breeding and Biotechnology
- Section 3. Hydrobiology and Ichthyology
- Section 4. Animal Feeding and Feed Technology
- Section 5. Environment and Ecological Challenges
- Section 6. Innovative Technologies for Processing of Food Raw Materials, Quality and Safety of Agricultural Products
- Section 7. Technologies for Animal Production

The abstracts address problem-oriented, review, analytical, theoretical, generalizing, experimental, and methodological topics.

The contributors include university students, PhD students, doctoral researchers, academic and teaching staff of higher education institutions, and researchers from scientific institutions.

THE ABSTRACTS ARE PUBLISHED IN THE AUTHORS' ORIGINAL EDITION.
The authors are responsible for the content and formatting of the submitted materials.

A598 Animal Husbandry and Aquatic Bioresources in the Context of Modern Transformations: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference Dedicated to the 105th Anniversary of the Faculty of Animal Husbandry and Aquatic Bioresources (Kyiv, 2026) / National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. Kyiv: NULES of Ukraine, 2026. 342 p.

Persons responsible for publication: *Kononenko R. V., Umanets D. P., Pitera V. O.*

© National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, 2026.

Kyiv – 2026

Зміст / Contents

Секція 1. Аквакультура / Section 1. Aquaculture **12**

Бондаренко Л. В. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ РАКОПОДІБНИХ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ АКВАКУЛЬТУРНОГО ВИРОБНИЦТВА **12**

Вербельчук С. П. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПРІСНОВОДНОЇ АКВАКУЛЬТУРИ ЖИТОМИРСЬКОГО ПОЛІССЯ **15**

Вогнівенко Л. П., Потась О. А. АКВАКУЛЬТУРА **17**

Вознюк К. Ю., Бех В. В. ПОЄДНАННЯ ЖИВОГО ТА СУХОГО КОРМУ ЯК СПОСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ РОСТУ КРЕВЕТОК MACROBRACHIUM ROSENBERGII **20**

Дробот Е. І. КОРОТКОТРИВАЛЕ ЗБЕРІГАННЯ ГАМЕТ КОРОПА ЗВИЧАЙНОГО (CYPRINUS CARPIO L.) ЯК ІНСТРУМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ ШТУЧНОГО ВІДТВОРЕННЯ **22**

Ільченко М., Шаферівський Б. ОСОБЛИВОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ВИКОРИСТАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОМА КРЕМЕНЧУЦЬКОГО ВОДОСХОВИЩА **25**

Клунок І. О., Охріменко О. В. СУДАК ЯК ОБ'ЄКТ ПРОМИСЛОВОГО ТА ЛЮБИТЕЛЬСЬКОГО РИБАЛЬСТВА **28**

Ковбаса М. Г., Марценюк В. П. ДОСВІД ВИРОЩУВАННЯ КЛАРІЄВОГО СОМА У ПОЛІКУЛЬТУРІ З КОРОПОМ **30**

Кононенко І. С. БІОТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ШТУЧНОГО ВІДТВОРЕННЯ ТА РАННЬОГО ОНТОГЕНЕЗУ ПРІСНОВОДНИХ РАКІВ В УМОВАХ ІНДУСТРІАЛЬНОЇ АКВАКУЛЬТУРИ **33**

Корецький В. Д., Кононенко І. С. ВПЛИВ ВІТАМІННО-АМІНОКИСЛОТНОГО КОМПЛЕКСУ «ЧИКТОНІК» НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ШТУЧНОГО ВИРОЩУВАННЯ *PROCAMBARUS CLARKII* **36**

Корж Б. Є., Охріменко О. В. ІНВАЗИВНІ ВИДИ БИЧКОВИХ (GOBIIDAE) ДНІПРОВСЬКИХ ВОДОСХОВИЩ **39**

Марценюк А. В., Бех В. В. АРКТИЧНИЙ ГОЛОЛЕЦЬ – ПЕРСПЕКТИВНИЙ ОБ'ЄКТ АКВАКУЛЬТУРИ **41**

Матюха І. О., Дорошенко В. В., Яременко Ю. Ф., Коваленко В. О., Ільчук І. І., Гриневич Н. Є. ВИПРОБУВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРЕБІОТИКА LEVITA ВИРОБНИЦТВА ТОВ «КОМПАНІЯ ЕНЗИМ» У СКЛАДІ КОМБІКОРМУ ДЛЯ КЛАРІЄВОГО СОМА (CLARIAS GARIEPINUS B.) ЗА ВИРОЩУВАННЯ РИБИ У РЕЦИРКУЛЯЦІЙНІЙ АКВАСИСТЕМІ **44**

Охріменко О. В., Дагуца Є. О. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНТЕГРОВАНИХ МУЛЬТИТРОФНИХ СИСТЕМ В АКВАКУЛЬТУРІ **48**

Пилипенко Д. В., Охріменко О. В. БІОТЕХНІЧНІ АСПЕКТИ ПОЗАСЕЗОННОГО ВІДТВОРЕННЯ ВЕЛИКОРОТОГО ОКУНЯ (MICROPTERUS SALMOIDES (LACEPÈDE, 1802)) В РЕЦИРКУЛЯЦІЙНИХ АКВАКУЛЬТУРНИХ СИСТЕМАХ **50**

Світельський М., Сокульський І., Іщук О., Мамченко В., Слюсар М., ОЦІНКА ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ СТЕРЛЯДІ ЗА УМОВ ВИРОЩУВАННЯ В УСТАНОВЦІ ЗАМКНЕНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ **52**

Страшний О. О., Хижняк М. І. ОСОБЛИВОСТІ РОЗМНОЖЕННЯ ЛИЧИНОК М'ЯСНОЇ МУХИ (DIPTERA: CALLIPHORIDAE) В УМОВАХ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОЩУВАННЯ **55**

Язикова Ж. С., Вовк Н. І. ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАВОДСЬКОГО ВІДТВОРЕННЯ ОСЕТРОВИХ РИБ В УМОВАХ СИСТЕМИ ЗАМКНУТОГО ВОДОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ **58**

Секція 2. Генетика, розведення та біотехнологія тварин / Section 2. Animal Genetics, Breeding and Biotechnology **60**

Ляшенко І. В. METHODOLOGICAL APPROACHES TO ASSESSING BEHAVIORAL RESPONSES IN DOGS: AN ANALYSIS OF GLOBAL ETHOLOGICAL TESTS **60**

Nahorniuk T., Hlushko Y. GENETIC VARIABILITY ASSESSMENT OF ACIPENSER BAERII FROM FISH FARM "GOLD-FISH" OF CHERNIVTSI REGION **64**

Гончаренко І. В. ГЕНЕТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БУЙВОЛІВ У ПРОДОВОЛЬЧІЙ ТА ЕКОЛОГІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ **66**

Каратєєв А. С., Гиль М. І. ІНДЕКСНА ОЦІНКА ІНТЕНСИВНОСТІ ТА РІВНОМІРНОСТІ РОСТУ ПОМІСНОГО МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ ЗА ВИКОРИСТАННЯ ТЕРМІНАЛЬНИХ КНУРІВ ЛІНІЇ MAXGROW **69**

Каратєєва О. І., Люта І. М., Крамаренко О. С., Крамаренко С. С. ВПЛИВ ПРОБІОТИЧНОЇ ДОБАВКИ НА ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ТА ПРОДУКТИВНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК **72**

Крамаренко О. С., Крамаренко С. С. АРХІТЕКТОНІКА ТА ЕВОЛЮЦІЙНО-СЕЛЕКЦІЙНІ ТРЕНДИ ЛОКУСУ ESR1 В УКРАЇНСЬКІЙ МЕТАПОПУЛЯЦІЇ СВИНЕЙ: МЕТААНАЛІЗ **. 75**

Кулібаба Р. О. ДНК-ТЕХНОЛОГІЇ У СУЧАСНОМУ ТВАРИННИЦТВІ: СТАН, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ **79**

Лухтай О. П., Себа М. В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН У СУХОСТІЙНИЙ ПЕРІОД НА ПОКАЗНИКИ ПІСЛЯОТЕЛЬНОГО ПЕРЕБІГУ **83**

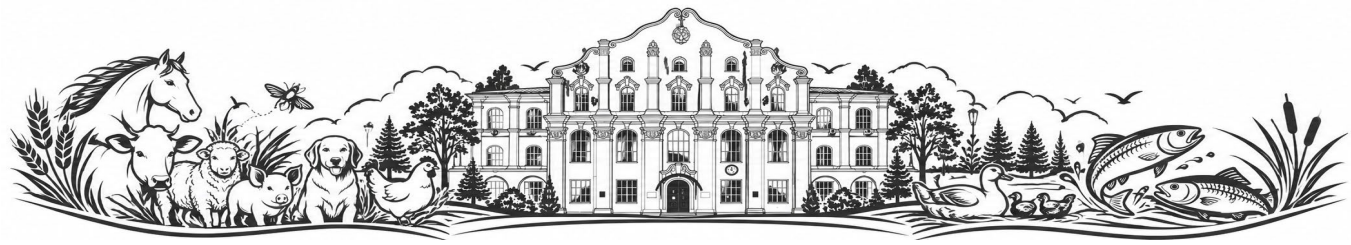
Свириденко Н. П., Кулібаба Р. О. ДНК-МАРКЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СЕЛЕКЦІЇ МОЛОЧНОЇ ХУДОБИ **86**

Хвостик В. П., Бондаренко Ю. В. ОЦІНКА ЯКОСТІ ЯЄЦЬ КУРЕЙ РІЗНОГО ГЕНЕТИЧНОГО ПОХОДЖЕННЯ **88**

Хмельничий Л. М., Шаповал О. Б. ЗВ'ЯЗОК МАТЕРИНСЬКИХ ПРЕДКІВ ГОЛШТИНСЬКОЇ ПОРОДИ З ДОЧІРНІМ ПОТОМСТВОМ ЗА ОЗНАКАМИ МОЛОЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОХОДЖЕННЯ КРАЇН СЕЛЕКЦІЇ **92**

Хмельова О. В., Яновська О. В., Муквич В. В. МЕТАГЕНОМНЕ СЕКВЕНУВАННЯ В СУЧАСНІЙ ВЕТЕРИНАРНІЙ БІОТЕХНОЛОГІЇ: МЕТОДИ, МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ **96**

Хоменко М. О., Кулібаба Р. О. СУЧАСНІ МОЛЕКУЛЯРНО-ГЕНЕТИЧНІ ПІДХОДИ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У СЕЛЕКЦІЇ КІЗ **99**

Шаферівський Б., Ільченко М. ВПЛИВ ПІДБОРУ НА ПОКАЗНИКИ ВІДТВОРНОЇ ЗДАТНОСТІ СВИНОМАТОК **102**

Юлевич О. І. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОБІОТИКІВ BIOPLUS 2B ТА PROTEXIN У ПРОЦЕСІ АДАПТАЦІЇ ТА ПОДОЛАННЯ СТРЕСУ У ПОРОСЯТ **105**

Секція 3. Гідробіологія та іхтіологія / Section 3. Hydrobiology and Ichthyology 108

Жук С. О., Климковецький А. А. ОЦІНКА ГІДРОХІМІЧНОГО СТАНУ СТАВІВ ТОВ «ЗАБІР'Я» ТА ЇХ ПРИДАТНОСТІ ДЛЯ ІСНУВАННЯ ГІДРОБІОНТІВ **108**

Леуський М. В., Казюк Т. М. СУЧАСНИЙ СТАН ТА СТРУКТУРА ІХТІОФАУНИ КРЕМЕНЧУЦЬКОГО ВОДОСХОВИЩА **110**

Мельник О. О. ДО ПИТАННЯ БІОМОРФОЛОГІЇ ПЛЕЧОВОГО СУГЛОБА ДЕЯКИХ ОСЕТРОВИХ РИБ **113**

Митяй І. С., Шевченко П. Г., Ратушний М. Д., Оксенчук О. В., Бердник Р. М. ГІДРОЕКОЛОГІЧНІ УМОВИ ТА СТАН ГІДРОБІОНТІВ ВОДОСХОВИЩ БАСЕЙНУ СЕРЕДНЬОГО ТА НИЖНЬОГО ДНІПРА **116**

Присяжнюк Н. М. МОРФОМЕТРИЧНІ ЗМІНИ ПАРЕНХІМАТОЗНИХ ОРГАНІВ КОРОПА ЗА УМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ГІПОКСІЇ **119**

Шекк П. В. ЗМІН ІХТІОЦЕНОЗІВ ПРИДУНАЙСЬКИХ ОЗЕР, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В РЕЗУЛЬТАТІ МАСШТАБНОГО ГІДРОБУДІВНИЦТВА, ТА ЇХ РИБОГОСПОДАРСЬКОЇ ЕКСПЛУАТАЦІЇ **122**

Секція 4. Годівля тварин та технологія кормів / Section 4. Animal Feeding and Feed Technology 126

Khodakivskyi I. O., Sychov M. Y. BUTYRIC ACID AND ITS SALTS IN CALF NUTRITION **. 126**

Kriazhevskykh D. S., Otchenashko V. V. DIETARY COBALT LEVEL AS A FACTOR AFFECTING MILK COMPOSITION IN SIMMENTAL DAIRY COWS **129**

Mandryha M. V., Sychov M. Yu. EFFECTIVENESS OF DIFFERENT INCLUSION LEVELS OF ORGANIC ACIDS AND THEIR SALTS IN BROILER CHICKEN DIETS **132**

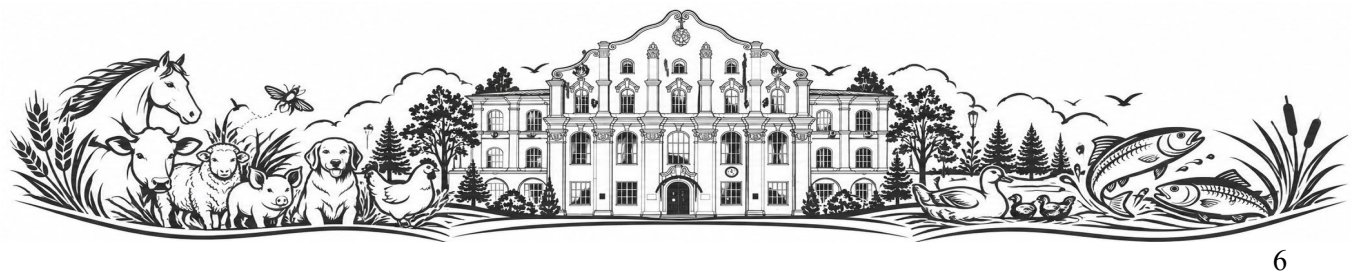
Shylo V. S., Otchenashko V. V. SAME ISOLEUCINE RATIO, DIFFERENT GROWTH: THE ROLE OF DIETARY STRATEGY IN YOUNG PIGS **135**

Баланчук І. М. СУЧАСНІ КОРМОВІ СТРАТЕГІЇ ЗНИЖЕННЯ МЕТАНОВИХ ВИКИДІВ У МОЛОЧНОМУ СКОТАРСТВІ **138**

Бартко І. А., Крижба Д. С., Ясельський В. О., Сіхневич К. Й., Лавринюк О. О. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАМІННИКІВ ЦІЛЬНОГО МОЛОКА У ВИРОЩУВАННІ ТЕЛЯТ-МОЛОЧНИКІВ **141**

Білоус А. М., Ільчук І. І. ПРОДУКТИВНІСТЬ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ ЗА ПОЕТАПНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕРНА ГІБРИДНОГО ЖИТА В РАЦІОНАХ **144**

Ільчук І. І., Голубєва Т. А., Боярчук С. В., Пітера В. О., Вознюк Р. Р. ГІБРИДНЕ ЖИТО У РАЦІОНАХ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ: ПРОДУКТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ЕКОЛОГІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ **148**

Ільчук І. І., Сичов М. Ю. М’ЯСНА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ХІМІЧНИЙ СКЛАД М’ЯЗІВ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ ЗА РІЗНИХ РІВНІВ ЛІЗИНУ В КОМБІКОРМАХ **151**

Карасик М. Д., Усенко С. О. БІОЛОГІЧНО АКТИВНІ КОМПОНЕНТИ КЛІТИННОЇ СТІНКИ SACCHAROMYCES CEREVISIAE ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У ГОДІВЛІ БРОЙЛЕРІВ **155**

Курдась П. І., Ільчук І. І. ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ЯЄЦЬ КУРЕЙ-НЕСУЧОК LOHMANN BROWN ЗА РІЗНИХ РІВНІВ ВАЛІНУ В КОМБІКОРМАХ **158**

Литюга І. О., Кучкова Т. П. ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ГОДІВЛІ ТА БІОБЕЗПЕКИ КУРЕЙ-НЕСУЧОК КРОСУ «ХАЙ-ЛАЙН» В УМОВАХ ПІВНІЧНО-СХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ **162**

Пітера В. О., Пітера Л. В. ЛАНТИБІОТИКИ ЯК ФУНКЦІОНАЛЬНІ КОМПОНЕНТИ КОРМОВИХ ДОБАВОК **164**

Сичов М. Ю., Ільчук І. І., Осадча Ю. В. ВИСОКОПРОТЕЇНОВИЙ СОНЯШНИКОВИЙ КОНЦЕНТРАТ У ГОДІВЛІ АФРИКАНСЬКОГО СОМА В УМОВАХ УЗВ **166**

Черниш В. А., Отченашко В. В. ПРОДУКТИВНІСТЬ М’ЯСНИХ ПЕРЕПЕЛІВ ЗА РІЗНИХ РІВНІВ ГІДРОЛІЗОВАНОГО ПІР’ЯНОГО БОРОШНА **170**

Секція 5. Довкілля та екологічні проблеми / Section 5. Environment and Ecological Challenges **173**

Ushchapivska T. I., Voitenko L. V., Prokopchuk N. M., Abarbarchuk L. M., Panchuk T. K., Kravchenko O. O. SHORTCOMINGS OF SURFACE WATER MONITORING IN THE CONTEXT OF THE EU NITRATES DIRECTIVE **173**

Андросович М. І. ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИРОДНИХ ЕКОСИСТЕМ ЯК УМОВА ЕКОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ТЕРИТОРІЙ **177**

Боровський О. М. ВОДНО-БОЛОТНІ ЕКОСИСТЕМИ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА **179**

Бохан Ю. В., Кормош Ж. О. КОМПОЗИТНИЙ БІОСОРБЕНТ НА ОСНОВІ ХІТОЗАНУ ТА ЛУШПИННЯ СОНЯШНИКУ ДЛЯ ВИДАЛЕННЯ ДИКЛОФЕНАКУ З ВОДНИХ СЕРЕДОВИЩ **182**

Будзяк М. І. ВПЛИВ МІКРОПЛАСТИКУ НА ВОДНІ БІОРЕСУРСИ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ВОДНИХ ЕКОСИСТЕМ **186**

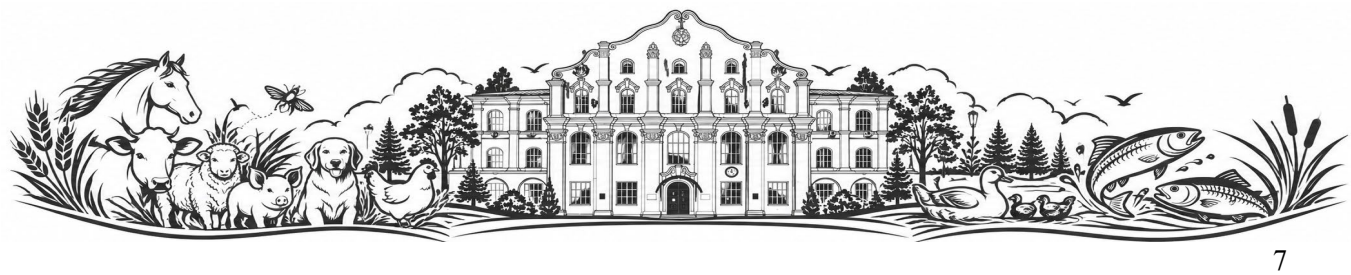
Вербельчук Т. В., Вербельчук С. П., Кобернюк В. В., Ковальова С. П. ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ПОВЕРХНЕВИХ ВОД ЯК ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ АКВАКУЛЬТУРИ ЖИТОМИРСЬКОГО РАЙОНУ **190**

Галанджій Д. А. ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ **192**

Галанджій Д. А. ЗАБРУДНЕННЯ ТА ДЕГРАДАЦІЯ ҐРУНТІВ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ **194**

Гриб О. І. ЕКОСИСТЕМНІ ПОСЛУГИ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ У ФОРМУВАННІ РЕКРЕАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА **196**

Жучик В. Ю. ЕКОЛОГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ **198**

Іваненко В. В. ОЦІНЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ **200**

Іщук В. М. ЕКОЛОГО-РЕСУРСНІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ РОЗДІЛЬНОГО ЗБИРАННЯ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ **202**

Коструба В. Ю. ЕКОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ НАБЛИЖЕНОГО ДО ПРИРОДИ ЛІСІВНИЦТВА **204**

Кучинський В. Ф. ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ВТРАТ ВОДИ У СИСТЕМАХ ВОДОПОСТАЧАННЯ **206**

Лісогурська Д. В., Фурман С. В., Лісогурська О. В. ХІМІЧНИЙ СКЛАД ПИТНОЇ ВОДИ ТА СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ЇЇ ЯКОСТІ **208**

Матковська С. І., Вербельчук Т. В. СТАН ПОВЕРХНЕВИХ ВОД У ВОДОЙМАХ БАСЕЙНУ ПРИП'ЯТІ В 2026 РОЦІ **210**

Мігей О. Ю. ЕКОЛОГІЧНІ КРИТЕРІЇ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЗВЯГЕЛЬСЬКОГО РАЙОНУ **213**

Рудик-Леуська Н. Я., Тімченко О. І. ЕКОЛОГІЧНІ ТА РИБОГОСПОДАРСЬКІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ HYPORHTHALMICHTHYS **216**

Сидорчук С. Ю. ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН ПОВЕРХНЕВИХ ВОД В УМОВАХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИКОРИСТАННЯ ТЕРИТОРІЙ **219**

Сіліна Т. А. ПОТЕНЦІАЛ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ ЩОДО НАДАННЯ РЕГУЛЮВАЛЬНИХ ПОСЛУГ **221**

Смічик О. В. ЕКОЛОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМНИХ ПОСЛУГ ДЛЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД **223**

Смічик С. П. ІНДИКАТОРНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНЮВАННЯ ФУНКЦІЙ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ **225**

Сорока А. В. РЕКРЕАЦІЙНІ ПОСЛУГИ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ ТА ЧИННИКИ ЇХ ФОРМУВАННЯ **228**

Сорока В. В. СТРУКТУРА ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ ТА ЇХ ЕКОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ **230**

Тищенко С. А. КОМУНАЛЬНІ СТІЧНІ ВОДИ ТА ЯКІСТЬ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД **233**

Чорна Н. З. ВПЛИВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА НА ДОВКІЛЛЯ **235**

Чорна Н. З. ЗМІНА КЛІМАТУ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ТЕРНОПІЛЬЩИНУ **237**

Яроцький Т. Б. ПРІОРИТЕТИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ БАРАНІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ **239**

Секція 6. Інноваційні технології переробки продовольчої сировини, якості і безпеки продукції АПК / Section 6. Innovative Technologies for Processing of Food Raw Materials, Quality and Safety of Agricultural Products **241**

Атаманенко Н. В., Ткаченко Л. В. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ГЛИБОКОЇ ПЕРЕРОБКИ МЕДУ: КОМПЛЕКСНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КРЕМ-МЕДУ ТА ДИСТИЛЯТІВ **241**

Білоусова Н. В., Шевчук Н. П., Петрова О. І. ДОСЛІДЖЕННЯ РЕЦЕПТУРНОЇ КОМПОЗИЦІЇ ПЕЧИВА З ПОРОШКОПОДІБНИМИ РОСЛИННИМИ КОМПОНЕНТАМИ **243**

Король-Безпала Л. П. ВТОРИННА СИРОВИНА ЯК ДЖЕРЕЛО НОВИХ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ..... **247**

Ланевич Л. І., Резвих Н. І. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИРОБНИЦТВА БЕЗГЛЮТЕНОВОГО КУКУРУДЗЯНОГО БОРОШНА ПІДВИЩЕНОЇ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ЦІННОСТІ..... **250**

Петрова О. І., Дубініна М. В. ЦИФРОВІ ДВІЙНИКИ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРЕВЕНТИВНОГО КОНТРОЛЮ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ **254**

Проценко Г. Ю. ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ХАРЧОВОЇ ЦІННОСТІ СИРОВИНИ ДЛЯ БЕЗГЛЮТЕНОВОГО ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПЕЧИВА **257**

Стрельченко В. С., Чех О. О. ЗАХИСНІ НАНОКОМПОЗИТНІ ПОКРИТТЯ НА ОСНОВІ ХІТОЗАНУ, ZnO ТА CaCO3 З ВІДХОДІВ ЯЄЧНОЇ ШКАРАЛУПИ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ПАТОГЕННОЇ МІКРОФЛОРИ ХАРЧОВИХ ЯЄЦЬ..... **260**

Шаталов С. А., Чумак В. О., Кокарєв А. В., Неверковець Н. Ю. ЗАСТОСУВАННЯ СЕКВЕНУВАННЯ НОВОГО ПОКОЛІННЯ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ ГЕНІВ АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНОСТІ SALMONELLA..... **264**

Секція 7. Технології виробництва та переробки продукції тваринництва / Section 7. Technologies for Animal Production..... **266**

Lytvyshchenko L., Pishchan I., Mykolaichuk L., Gonchar A., Korkh I., Pishchan S. MILK EJECTION REFLEX OF COWS UNDER PSYCHO-EMOTIONAL LOAD **266**

Vasyliuk N. R. COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF THE GROWTH OF YOUNG CHAROLAIS AND ABERDEEN ANGUS CATTLE UNDER THE CONDITIONS OF PRIVATE ENTERPRISE “KRUPETS” **270**

Андріюк В. В., Головецький І. І. ЦИФРОВІЗАЦІЯ СЕЛЕКЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В БДЖІЛЬНИЦТВІ: СИСТЕМА BeeU ДЛЯ ГЕНЕТИЧНОЇ ОЦІНКИ БДЖОЛИНИХ МАТОК **272**

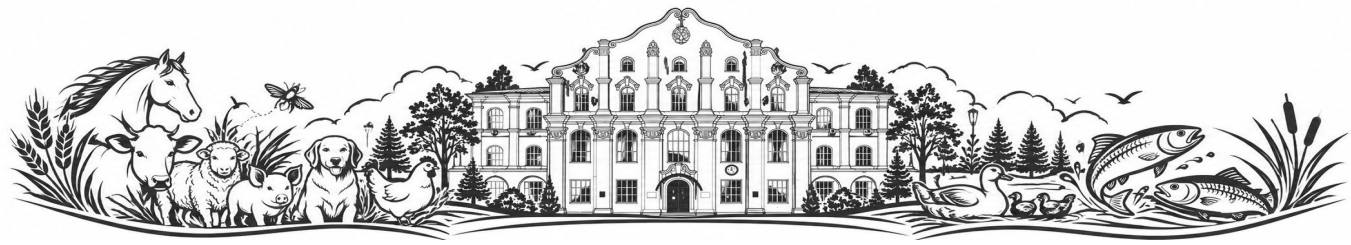
Базиволяк С. М. СВІТОВІ ЛІДЕРИ БРОЙЛЕРНОГО ВИРОБНИЦТВА **276**

Ващенко Є. О., Лихач А. В. ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОМИСЛОВОГО СВИНАРСТВА В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ ТА АНАЛІЗ ВІДТВОРЮВАЛЬНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ СВИНОМАТОК **280**

Войналович М. В. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГАЛУЗІ БДЖІЛЬНИЦТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ЕКОЛОГІЧНІ РИЗИКИ, ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ ТА СПЕЦИФІКА СТРЕСУ БДЖОЛОСІМЕЙ..... **283**

Гвоздинський К. В. ВПЛИВ НАНОЕМУЛЬСІЇ ЖИРНИХ КИСЛОТ НА ФОРМУВАННЯ ЯКІСНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ЖИРОПОТУ ВОВНИ ОВЕЦЬ..... **285**

Гордієнко А. О., Джус П. П. ВПЛИВ СПЕКТРАЛЬНИХ ХАРАКТЕРИСТИК МОНОХРОМАТИЧНОГО ОСВІТЛЕННЯ НА ГЕМАТОЛОГІЧНИЙ ПРОФІЛЬ І ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН СИСТЕМИ КРОВОТВОРЕННЯ КУРЕЙ-НЕСУЧОК **288**

Грищенко Н. П. БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТВАРИН **291**

Дорошенко О. О., Чміль А. С. РИНОК ЯЛОВИЧИНИ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ **293**

Зінченко О. В., Лихач В. Я. ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ЯК РЕЗЕРВ НАРОЩУВАННЯ ВИРОБНИЦТВА СВИНИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ **296**

Зобнін О. В., Сахацький М. І. ПРИМУСОВА ЛИНЬКА КУРЕЙ: РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШОГО ЗАСТОСУВАННЯ **298**

Калітаєв К. К., Лихач А. В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СВИНОМАТОК РІЗНОГО РЕПРОДУКТИВНОГО ВІКУ **302**

Качур Г. М., Вогнівенко Л. П. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТВАРИННИЦТВА: СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ МОНІТОРИНГУ ПРОДУКТИВНОСТІ ТА ЗДОРОВ'Я ТВАРИН **304**

Коваленко О. А., Лихач А. В. РІДКИЙ СТАРТ ПОРОСЯТ ЗА РАННЬОГО ВІДЛУЧЕННЯ **307**

Король А. П. ДОРПЕРИ, ЯК ПЕРСПЕКТИВНА ПОРОДА ДЛЯ РОЗВИТКУ М'ЯСНОГО ВІВЧАРСТВА В УКРАЇНІ **309**

Крапівка А. ЕЛЕМЕНТНИЙ СКЛАД ТІЛА МЕДОНОСНИХ БДЖІЛ (APIS MELLIFERA L.) ЗА ПІДГОДІВЛІ НАНОАКВАХЕЛАТАМИ ЦИНКУ, МІДІ, МАРГАНЦЮ ТА КОБАЛЬТУ **312**

Міщенко О. В., Сидоренко О. В. МЕТАБОЛІЧНИЙ ПРОФІЛЬ ПЛАЗМИ КРОВІ ТА ЙОГО ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ІМУННИМ СТАТУСОМ І МЕТАБОЛІЧНОЮ АДАПТАЦІЄЮ ГОЛШТИНСЬКИХ КОРІВ У ПЕРИПАРТУМНИЙ ПЕРІОД **315**

Наталич О. В., Носевич Д. К. ЗБЕРЕЖЕНІСТЬ ПРИПЛОДУ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОДІБНОСТІ ЇХНІХ БАТЬКІВ ЗА ЕРИТРОЦИТАРНИМИ АНТИГЕНАМИ СИСТЕМИ В ГРУП КРОВІ **318**

Отченашко В. В. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНЕ ТВАРИННИЦТВО: ТЕХНОЛОГІЇ СТІЙКОСТІ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ **320**

Очередько В. В., Гончаренко І. В. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ МОНІТОРИНГУ В БДЖІЛЬНИЦТВІ: ПІДХОДИ ТА БАР'ЄРИ ВПРОВАДЖЕННЯ **324**

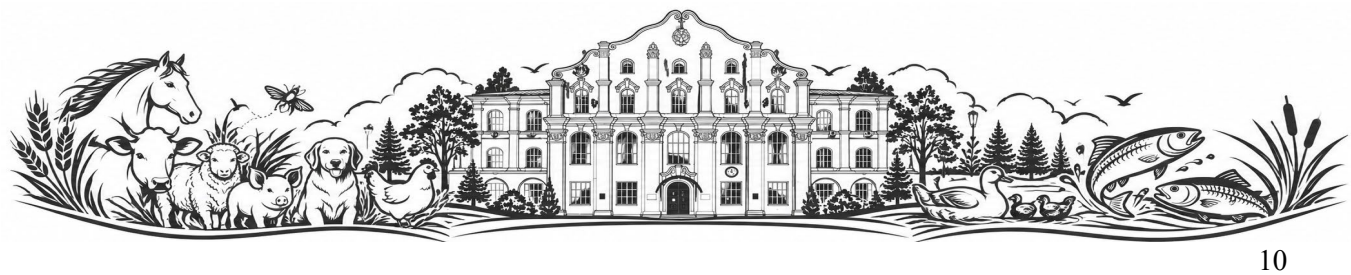
Погорлюк Д. М., Пустова Н. В. ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОДУКТИВНОСТІ РІЗНИХ ПОРІД БДЖІЛ В УМОВАХ ПОДІЛЛЯ **327**

Садовий А. А., Лихач В. Я. КОМПЛЕКСНА ОПТИМІЗАЦІЯ МІКРОКЛІМАТУ ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ МЕТОДІВ НІВЕЛЮВАННЯ ТЕПЛОВОГО СТРЕСУ У СВИНАРСТВІ **329**

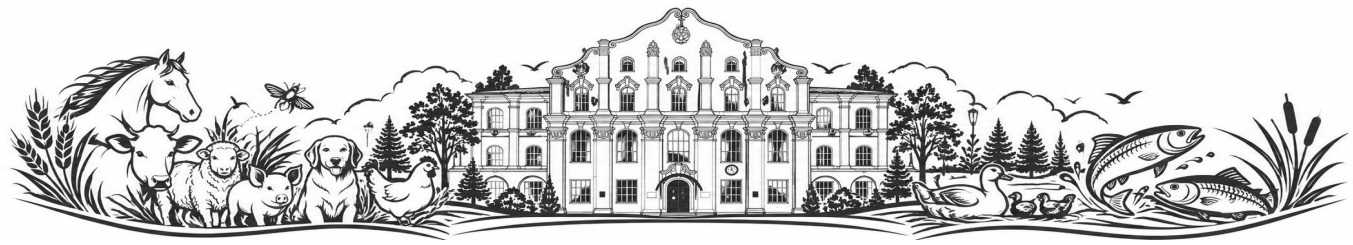
Сакал Ю. О., Прокопенко Н. П. РЕАЛІЗАЦІЯ ГЕНЕТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОДУКТИВНОСТІ КАЧЕНЯТ М'ЯСНОГО КРОСУ В УМОВАХ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА **332**

Саханда А. Б. ПОПЕРЕДНЯ ОЦІНКА МІНЕРАЛЬНОГО СКЛАДУ КОНДЕНСАТУ З ПОВІТРЯ БДЖОЛИНОГО ГНІЗДА **334**

Хмельничий Л. М., Швед В. В. ВПЛИВ ТРИВАЛОСТІ СЕРВІС-ПЕРІОДУ НА МОЛОЧНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ **336**

Чумак В. М., Лихач В. Я. СТРАТЕГІЧНІ ВЕКТОРИ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ РІШЕННЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО СВИНАРСТВА УКРАЇНИ..... **339**

УДК 636.4.082

Шаферівський Б. – к.. с-г. н., доцент, доцент кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького,
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава
Ільченко М. – к.с.-г.н., ст. дослідник, завідувач кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького,
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

ВПЛИВ ПІДБОРУ НА ПОКАЗНИКИ ВІДТВОРНОЇ ЗДАТНОСТІ СВИНОМАТОК

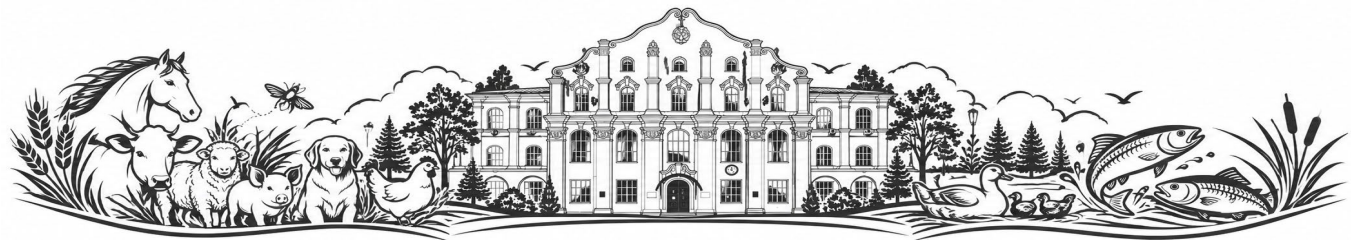
Визначення оптимальних варіантів схрещування свиней є актуальним напрямом сучасної селекційної роботи, оскільки ефективне поєднання генотипів батьківських форм може істотно впливати на прояв відтворних і продуктивних ознак потомства. Встановлення найбільш ефективних поєднань дає змогу підвищити відтворний потенціал свиноматок, продуктивність молодняку та загальну ефективність виробництва свинини [1, 4].

Головним фактором генетичного впливу на результати схрещування вважаються кнури-плідники, які повинні забезпечити не лише високий ефект гетерозису за рядом ознак, але і успадковуваність цих ознак у потомків [2, 3]. Однак репродуктивні ознаки свиней успадковуються здебільшого за неадитивним типом, що дає можливість для підвищення багатоплідності та інших материнських ознак свиноматок за рахунок міжпородного схрещування і гібридизації, а також покращення годівлі, утримання тощо. Особливої актуальності питання підвищення відтворної здатності маток набуває при використанні свиней спеціалізованих порід та ліній зарубіжної селекції, які відселекціоновані на високий вихід м’яса, тобто за ознакою, яка практично не корелює із більшістю репродуктивних ознак у свиней.

Тому метою нашої роботи було дослідження відтворної здатності свиноматок французької селекції за чистопородного розведення та дво- і трипородного схрещування з використанням кнурів великої білої породи і Maxter 304 в умовах промислового виробництва свинини Полтавської області.

За результатами проведених досліджень встановлено, що відтворна здатність свиноматок значною мірою залежала від поєднання вихідних батьківських форм і характеризувалася певною варіабельністю за окремими показниками [6]. Тривалість поросності у піддослідних свиноматок становила 115,3–117,2 доби, що свідчить про незначну міжгрупову мінливість цього показника залежно від варіанта підбору. При чистопородному розведенні свиноматки породи ландрас контрольної групи мали дещо вищу багатоплідність, у порівнянні із тваринами дослідних груп, де було використано схрещування. Так, народивши 10,9 живих поросят на опорос, свиноматки контрольної групи лише на 0,2–0,3 голів, відповідно, перевищували показники свиноматок II–IV дослідних груп. Кореляційний аналіз підтвердив, що підвищення багатоплідності сприятиме збільшенню кількості поросят при відлученні з огляду на коефіцієнт кореляції на рівні r = +0,588 – +0,879 (P > 0,999), а також достовірно збільшить масу гнізда поросят при відлученні r = +0,457–.0,795 (P > 0,999) [5, 8].

Встановлено, що схрещування свиней мало більш позитивний результат на живу масу однієї голови при народженні, ніж чистопородне розведення. Свиноматки породи ландрас, які використовувалися при поєднанні із кнурами даної породи, народжували поросят із середньою живою масою 1,4 кг, в той час як їх схрещування із термінальними кнурами Maxter 304 забезпечувало значно вищі показники. Свиноматки контрольної групи поступалися особинам

дослідних груп за великоплідністю поросят, відповідно, на 0,09 кг, 0,16 кг (P > 0,99) і 0,11 кг (P >0,95).

Середня жива маса одного поросяти при відлученні зазвичай узгоджується із їх кількістю при відлученні, тобто чим більша кількість поросят в гнізді - тим жива маса однієї голови менша. Середня жива маса варіювала від 6,1 кг у маток породи ландрас при чистопородному розведенні до 7,4 кг у поєднання ½ (Л + ВБ) х Maxter 304 (IV дослідна група).

Виявлена кореляція між кількістю поросят при відлученні та їх живою масою у цей період була високовірогідною лише у тварин II і IV дослідних груп, відповідно, r = -0,481 (P > 0,99) та r = -0,660 (P > 0,999), тобто для даних генотипів справджуватиметься твердження, що чим більша кількість поросят при відлученні, тим меншою буде середня маса однієї голови. Одержані результати досліджень оцінювання свиноматок за живою масою гнізда поросят при відлученні дали змогу зробити висновок, що різні методи підбору батьківських пар практично не вплинули на дану ознаку у тварин I-III піддослідних груп на відміну від представників IV дослідної групи.

Отже, встановлено, що варіант генотипового поєднання істотно впливає на відтворні якості свиноматок: чистопородне розведення породи ландрас характеризувалося дещо вищою багатоплідністю, тоді як трипородне схрещування забезпечувало кращі показники кількості та маси поросят при відлученні, а підвищення багатоплідності позитивно пов'язувалося з кількістю поросят і масою гнізда при відлученні [7].

Список використаних джерел:

1. Березовський М.Д., Ващенко П.А. Племінна робота з лініями та родинами великої білої породи свиней заводського типу «Багачанський». *Тваринництво степу України.* 2022. Т. 1. №2. С. 103-113.

2. Волощук В.М. Халак В.І., Замикула В.В. Відгодівельні та м'ясні якості молодняку свиней різного походження за умови використання традиційної технології утримання. *Свинарство*. 2014. Вип. 65. С. 37-43.

3. Гришина Л.П. Удосконалення методів оцінки племінної цінності кнурів-плідників у селекційному стаді. *Таврійський науковий вісник*. Херсон, 2012. Вип. 78, ч. 2 (I). С. 56–61.

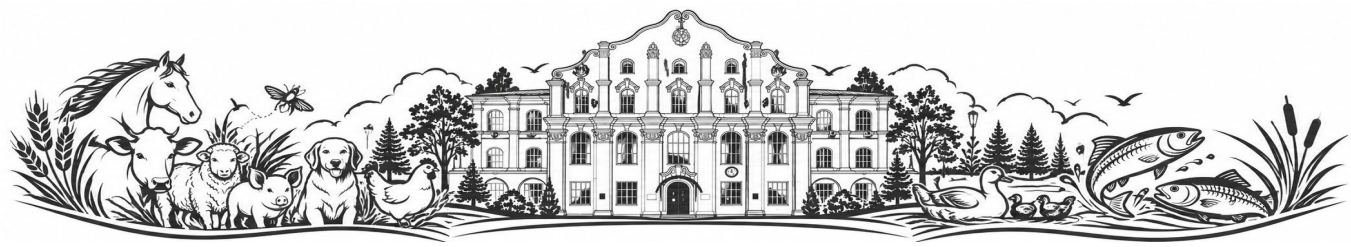
4. Цибенко В.Г., Гришина Л.П., Перетятько Л.Г. Аналіз відтворювальних якостей помісних свиноматок та визначення ефекту поєднання за схрещування. *Свинарство.* 2021. Вип. 75-76. С. 21-31.

5. Шаферівський Б.С., Ільченко М.О. Аналіз впливу спадковості та закономірностей росту під час вирощування свиней. *ХІМІЯ, БІОТЕХНОЛОГІЯ, ЕКОЛОГІЯ ТА ОСВІТА*: Збірник матеріалів IX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 15-16 травня 2025 року). Полтава, 2025. С. 256–258.

6. Шаферівський Б.С., Ільченко М.О. Поліпшення господарсько корисних ознак свиней великої білої породи методами внутрішньопородної селекції. *Освіта і наука в умовах викликів і загроз. Внесок молодих вчених в сталий розвиток*: збірник матеріалів міжнародної наукової конференції, м. Київ, 21–22 листопада 2024 р. Київ: НУБіП України, 2024. С. 328–329.

7. Шаферівський Б.С. Продуктивність кнурів спеціалізованих м'ясних порід зарубіжного походження *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. Миколаїв, 2015. Т.2. Вип. 2(84). С. 140–146.

8. Tsereniuk, O.M., Saienko, A.M., Buhai, I.O., Skrypnyk, V.O., Pchelnik, I.O., Fesenko, O.G., Shaferivskyi, B.S., & Vashchenko, P.A.(2026). Effectsof IGF2 genotypes on growth

performance and meat productivity of three-way hybrid pigs. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*, 17(4), https://doi.org/10.15421/0226084

